

Františkovo slovo

č. 188

Svatý otec: Kdo není radikální, nemůže přinášet plody

Papež: Rouhání se Boží lásce, která působí v Ježíši, je hříchem proti Duchu svatému

Papež: Evangelizace není podnikatelská činnost, ani kariérní postup

Nejsme protagonisty svých zásluh

Církev v číslech – katolíků přibývá, avšak nikoli v Evropě

Ježíš je radikální - požaduje smíření

Ježíš vnesl do dějin radikální změnu postoje vůči ženě

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Svatý otec: Kdo není radikální, nemůže přinášet plody

Vatikán. Svátý otec dnes v atriu auly Pavla VI. přivítal pět stovek žáků základních škol z Milána a Říma, kteří přicestovali těsně po poledni na vatikánské vlakové nádraží. Setkání organizuje Papežská rada pro kulturu a Italské železnice vždycky koncem školního roku. Také to letošní, již šesté, se vyznačovalo bezprostředností a veselím, do něhož papež ani tentokrát neopomněl zasadit slova poučení a povzbuzení pro děti i jejich učitele, když přibližně hodinu odpovídal na jejich otázky. Tazatele např. zajímalo, jaké byly papežovy učitelky; jak vypadala čtvrt, ve které žil; jak došel k tomu, čím se v životě stal; co byla v dětství jeho oblíbená hra; a jaký měl pocit, když byl zvolen papežem. Žáci čtyř milánských a dvou římských škol mu potom předali drobné dárky, které sami zhotovili, což papež s povděkem kvitoval a připomněl v té souvislosti leitmotiv své výchovně-vzdělávací syntézy:

„Když se něco vytváří rozumem, srdcem a rukama je to hluboké a lidské. Jak tedy máme dělat věci? Rozumem, srdcem a rukama...“

Nechal papež dětem zopakovat základní poučku svojí pedagogiky a dodal:

„Nezapomeňte nikdy na svoje první učitele, nezapomeňte nikdy na školu. Proč? Protože jsou to kořeny vaší kultury. Co to znamená? Dám vám jako příklad otázku: Může strom, kterému jsou odříznuty kořeny, vykvést. (Děti odpovídají: Ne). Strom bez kořenů nerozkvete. A máme také my lidé kořeny? Ano, duchovní kořeny. Jsou to domov, rodina a škola. Proto vám říkám nezapomeňte nikdy na školu, protože jsou to kořeny vaší kultury. Když dítě – chlapec, děvče – zapomene na školu, může v životě přinášet užitek? Nikoli. Může nebo nemůže? (Děti odpovídají: Ne). A proto vás chci naučit slovu, které označuje to, čím se nikdy nesmíte stát, totiž »vykořeněnými«. Co to znamená? To znamená postrádat kořeny čili nebýt radikální. Já však nesmím být vykořeněný čili neradikální. A proto je třeba pamatovat si školu a učitelky, to vám pomůže uchovat si kořeny, abyste přinášeli květy a plody.“

Řekl papež František na setkání s dětmi šesti základních škol, kteří přijeli do Vatikánu se svými učiteli z Milána a předměstí Říma.

10.6.2018

Papež: Rouhání se Boží lásce, která působí v Ježíši, je hříchem proti Duchu svatému

Vatikán. Na Svatopetrském náměstí se dnes před polednem sešlo asi 10 tisíc lidí, aby si vyslechli pravidelnou promluvu Petrova nástupce před mariánskou modlitbou Anděl Páně. Petrův nástupce komentoval evangelium desáté neděle v mezidobí (Mk 3,20-35) a popsal dvě neporozumění, s nimiž se musel vyrovnávat Ježíš během svého veřejného působení. Projevovali mu ho jednak učitelé Zákona a jednak vlastní příbuzní. V souvislosti s tím prvním papež František řekl:

„Učitelé Zákona byli učením muži vzdělaní v Písmu svatém a pověření jeho vysvětlováním lidu. Někteří z nich byli z Jeruzaléma posláni do Galileje, kde se roznesla pověst o Ježíšovi, aby jej v očích lidí zdiskreditovali. Byli úředně pověřeni jej zdiskreditovat a připravit o autoritu. Toto bylo jejich nepěkné poslání. Tito učitelé Zákona přinesli přesné a úděsné obvinění, nezdráhali se jít k věci a řekli: »Je posedlý Belzebubem. Vyhání zlé duchy s pomocí vládce zlých duchů« (v.22). To znamená, že vládce zlých duchů je jeho hybatelem, což je skoro totéž jako říci, že je posedlý. Ježíš skutečně uzdravoval mnoho nemocných, a oni jim chtěli namluvit, že tak nečinil silou Božího Ducha, nýbrž Zlého, mocí ďábla. Ježíš reagoval silnými a jasnými slovy, netoleroval to, neboť oni učitelé, patrně aniž by si toho všimli, upadají do nejhoršího hříchu: popírají a rouhají se Boží Lásce, která je a působí v Ježíši. Toto rouhání je hříchem proti

Duchu svatému, jediným - jak říká Ježíš - neodpuštělným hříchem, protože vzniká v srdci, jež se uzavírá Božímu milosrdenství, které působí v Ježíši."

PLNÉ ZNĚNÍ papežovy PROMLUVY před modlitbou ANGELUS je ZDE

Po skončení polední promluvy se Svatý otec vyjádřil k mezinárodnímu politickému dění:

„Rád bych projevil milovanému korejskému lidu znovu zvláštní pozornost v přátelství a modlitbě. Kéž rozhovory, které se budou v těchto dnech konat v Singapuru, přispějí k pozitivnímu rozvoji a zajistí pokojnou budoucnost Korejskému poloostrovu i celému světu. Prosme proto Pána. Všichni se společně obraťme k Madoně, Královně Koreje, aby tyto rozhovory doprovázela.“

Po společné modlitbě Zdravas Maria za výsledek politických rozhovorů o Koreji připomněl papež František novou francouzskou blahoslavenou:

„Dnes v Agen, ve Francii, bude beatifikována sestra Marie de la Conception, vlastním jménem Adélaïde de Batz de Trenquelléon. Žila na přelomu 18. a 19. století a založila řeholní kongregaci Dcer Neposkvrněné Panny Marie, tzv. marianistky. Chvalme Pána za tuto jeho dceru, která zasvětila svůj život Jemu a službě bratřím. Zatleskejme nové blahoslavené.“

Po společné mariánské modlitbě Anděl Páně Petřův nástupce všem požehnal.

Kázání z Domu sv. Marty

11.6.2018

Papež: Evangelizace není podnikatelská činnost, ani kariérní postup

Vatikán. „Evangelizace má tři charakteristické rysy, totiž zvěstování, službu a nezištnost“ – kázal papež František v kapli Domu sv. Marty při ranní mši z dnešní liturgické památky svatého Barnabáše, apoštola.

Papež komentoval jak první liturgické čtení, které popisuje šíření evangelia v Antiochii, kde se Ježíšovým učedníkům ponejprv začalo říkat »křesťané« (Sk 11,21b-26; 13,1-3), tak i dnešní, Matoušovo evangelium (Mt 10,7-13), ve kterém Pán posílá své apoštoly hlásat, že se přiblížilo Boží království, uzdravovat nemocné, konat exorcismy a zadarmo dávat, co zadarmo dostali. „Protagonistou zvěstování – řekl Petřův nástupce – je Duch svatý. Není to však pouhé kázání či sdělování idejí, nýbrž dynamické hnutí, jež mění srdce působením Ducha. Existují dobře vyhotovené, dokonalé pastorační plány – podotkl papež - které však nejsou nástrojem evangelizace, protože jsou jednoduše samoučelné a neschopné měnit srdce.“

„Podnikatelský přístup není to, co od nás žádá Pán, tedy abychom si počínali podnikatelsky. Nikoli, nýbrž spolu s Duchem svatým. To je odvaha. Opravdu odvážná evangelizace se nezakládá na lidské umíněnosti, nikoli. Duch nám dává odvahu a vede tě vpřed.“

Druhým rysem evangelizace je služba, pokračoval papež. A týká se drobností. Pomýlená je tudíž domněnka, podle níž služba nastupuje po té, co se udělá kariéra, ať už v církvi či ve společnosti. „Kariérismus v církvi – dodal – je znamením nevědomosti toho, co je to evangelizace. Ten, kdo dává příkazy, má být tím, kdo slouží.“

„Můžeme hlásat dobré věci, ale bez služby není zvěsti. Zdá se, že ano, ale není. Duch svatý tě totiž nejenom vede ke hlásání Pánových pravd a Pánova života, ale vede tě také k bratřím a sestrám, abys jim sloužil. Služba, i v drobnostech. Je ohavné, vyskytnou-li se evangelizátoři, kteří si nechávají sloužit a žijí proto, aby si nechali sloužit. To je ohavné, jako nějaká knížata evangelizace.“

Třetím rysem evangelizace je nezištnost, protože nikdo se nemůže vykoupit vlastními zásluhami – řekl dále Svatý otec. „Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte“ (Mt 10,8).

„Všichni jsme spaseni zadarmo Ježíšem Kristem a máme tudíž zadarmo dávat. Ti kdo evangelizují v pastoraci, se to musí naučit. Jejich život musí být nezištný, má sloužit, zvěstovat a být nesen Duchem. Jejich vlastní nouze je nutí otevírat se Duchu.“

Kázal papež František dnes ráno v kapli Domu sv. Marty.

Kázání z Domu sv. Marty

12.6.2018

Nejsme protagonisty svých zásluh

Vatikán. Sůl dává chuť pokrmu a světlo neosvětluje sebe - v tom spočívá každodenní křesťanské svědectví, zdůraznil papež František v homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

Komentoval tak dnešní evangelium (Mt 5,13-16), ve kterém Ježíš svým učedníkům vysvětluje, čím jsou pro svět. „Být solí a světlem pro druhé, bez nárokování si zásluh – taková je jednoduchá svatost všedního dne, ke které je křesťan povolán. Zdá se to málo, avšak Pán může i s málem činit divy,“ poznamenal František. Proto je třeba se spokojit s málem a být jenom solí a světlem:

„Solí pro druhé, světlem pro druhé, neboť sůl neochucuje sebe, ale vždycky slouží. Světlo neosvětluje sebe, nýbrž slouží. Sůl je pro druhé. Jen nepatrná špetka soli pomůže pokrmu. V obchodě se nekupuje sůl po tunách, ale v malých sáčkích. To stačí. Sůl se nepyšní sebou, protože neslouží sobě. Vždycky pomáhá druhým. Zachovává a ochucuje. V tom je jednoduchost svědectví.“

Být každý den křesťanem – poznamenal dále papež – znamená být světlem, které je pro lidi a pomáhá jim ve chvílích temna:

„Pán nám říká: »Bud' solí, bud' světlem!« A někdo si pomyslí: »Přivedu tedy do kostela hodně lidí a udělám...« - Ne! Jednej tak, aby druzí viděli a velebili Otce! Ani žádná zásluha ti nebude přiznána. Když jíme, neříkáme: »To je ale dobrá sůl!«. Nikoli, ale: »To jsou chutné těstoviny, to je dobré maso...« Když jdeme v noci domů, neříkáme: »To je svítivé světlo!«. Nikoli. Nehledíme na světlo, nýbrž na to, co je osvětleno. Tato dimenze způsobuje, že my křesťané jsme v životě anonymní.“

Nejsme protagonisté svých zásluh a nemusíme jednat jako farizej, který děkoval Pánu, protože si myslel, že je svatý – vyvodil Petrův nástupce.

„Krásnou modlitbou by pro nás všechny mohla být otázka, kterou si lze klást na sklonku dne: »Byl jsem dnes solí? Byl jsem světlem?« Toto je každodenní svatost. Pán ať nám to pomáhá pochopit.“

Kázal papež František v kapli Domu sv. Marty.

13.6.2018

Církev v číslech – katolíků přibývá, avšak nikoli v Evropě

Vatikán. V roce 2016 vzrostl počet pokřtěných o 1,1%, přičemž za nejprůbojnější světadíl tohoto růstu lze označit Afriku, kdežto Evropa poněkud zaostává. V katolické církvi nadále ubývá kněží, řeholnic a seminaristů, avšak prudce stoupá počet trvalých jáhnů, kterých ročně přibudou v průměru tři procenta. Tuto fotografii církve ve světě přináší Statistická církevní ročenka (*Annuario Statisticum Ecclesiae*), která vychází péčí Ústředního statistického úřadu

katolické církve. Její poslední svazek, vztahující se k předloňskému roku a vytištěný Vatikánským nakladatelstvím, přišel v těchto dnech do distribuce spolu s letošní Papežskou ročenkou (*Annuario Pontificio 2018*). Z posledně jmenovaného textu vyplývá, že v loňském roce bylo ustaveno šest biskupství a čtyři eparchie; jedna diecéze byla povýšena na metropolitní a tři apoštolské vikariáty byly povýšeny na diecéze.

Údaje více vypovídající o životě církve ve světě však přináší zejména Statistická církevní ročenka. Především nás informuje, že počet pokřtěných katolíků se zvýšil z 1 258 milionů v roce 2015 na 1 299 milionů v roce 2016. Jde o zhruba jednocentní nárůst, což je údaj nepatrně nižší než celkový nárůst světové populace a zapřičiňuje, že výskyt katolíků ve světě v přepočtu na sto obyvatel se za zmiňovaných dvanáct měsíců snížil pouze o několik tisíců – ze 17,73 katolíků na 100 obyvatel na 17,67 v následujícím roce. Jak vysvětluje list *L'Osservatore Romano* (13.6.), rozprostranění katolíků je různorodé. Afrika jich shromáždila 17,6 procenta a vyznačuje se čilým šířením církve – za posledních šest let tu počet katolíků vzrostl o 23,3 procenta. Na americkém kontinentu je situace ustálená – sídlí tu 48,6% věřících, z toho necelé dvě třetiny v Jižní Americe (57,5%), třetina ve středoamerických zemích (28,4%) a zbytek na severu (14,1%). Asijský kontinent, na kterém žije 60 procent světového obyvatelstva, zaznamenal mírný nárůst katolické populace a jeho podíl na počtu katolíků ve světě se rovná jedenácti procentům. Evropa, ačkoli k ní náleží 22% světové katolické komunity, zůstává nejméně dynamickým kontinentem, kde v letech 2010-2016 přibýly pouhé dvě desetiny procenta katolíků. A konečně v Oceánii se ke katolické církvi hlásí o málo více než 10 milionů lidí, což znamená sotva znatelný nárůst.

V patnácti „nejkatoličtějších“ zemích světa se soustředí 64% všech pokřtěných – čtyři z nich najdeme v Africe (Demokratická republika Kongo, Nigérie, Uganda a Angola), další čtyři v Americe (Brazílie, Mexiko, Spojené státy a Kolumbie), dvě na asijském kontinentu (Filipíny a Indie) a pět takovýchto států je evropských (Itálie, Francie, Španělsko, Polsko a Německo), přičemž v Itálii, Polsku a Španělsku přesahuje počet katolíků 90% obyvatelstva.

Za posledních šest let vzrostl rovněž počet biskupů, a to o necelých pět procent (4,88%). V roce 2016 jich ve světě vykonávalo pastýřskou službu celkem 5 353, avšak více jich bylo vysvěceno v Asii a střední Americe, zatímco severní Amerika a Evropa vykázala minimální nárůst. Počet kněží ve světě přesáhl 400 tisíc (414 969), přičemž dvě třetiny (67,9%) z nich náleží k diecéznímu kléru a třetina k řeholnímu. V porovnání s obdobím před rokem 2014 tak v posledních dvou letech nastal úbytek kněží o dvě desetiny procenta, který se nejvýrazněji projevuje v Evropě, Severní Americe a na Blízkém východě a ve větší míře se týká řeholníků. Nejsilnější přírůstek v církvi vykazuje jiná skupina duchovních – trvalých jáhnů, kterých ve světě pastoračně pracuje necelých padesát tisíc (46 312). Nejvíce jich za sledované období bylo vysvěceno v Asii, jižní a střední Americe. Řeholnic ve světě ubylo o necelých devět procent (8,7%), ale nadále „zůstávají nezanedbatelnou realitou, která doprovází a někdy též nahrazuje činnost kněží“, píše vatikánský deník. V posledních šesti letech se o dvě procenta snížil rovněž počet seminaristů, se znepokojivým poklesem povolání v Evropě a Americe, zatímco Asie a Afrika se ubírají opačným směrem, uzavírá dnešní *L'Osservatore Romano*.

Ježíš je radikální - požaduje smíření

Vatikán. Hanět někoho - třeba v autě během dopravní špičky – znamená odejmout mu důstojnost a usilovat v posledku o jeho zabití. Smír, ke kterému vyzývá Ježíš, je radikální a spočívá v tom, abychom respektovali důstojnost druhého i svou vlastní – kázal papež František při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

Komentoval dnešní evangelium (*Mt 5,20-26*), kde stojí: »Dohodni se rychle se svým protivníkem, dokud jsi s ním na cestě, aby tě tvůj protivník neodevzdal soudci«. Ježíš radí učedníkům, jak usilovat o spravedlnost »mnohem dokonalejší než je spravedlnost učitelů

Zákona a farizejů«. Podává výklad pátého přikázání: »Slyšeli jste, že bylo řečeno předkům: Nezabiješ. Kdo by zabil propadne soudu« a potom zvyšuje latku a říká: »Kdokoli se na svého bratra hněvá... tupí jej... či zatracuje«, propadne »soudu... veleradě... pekelnému ohni«.

„Pán nám říká – vysvětloval Petrův nástupce – že hanění druhého člověka není pouhým haněním, nýbrž začátkem cesty vedoucí k jeho zabití. My jsme si zvykli druhé hanět, třeba v dopravní špičce během řízení auta. Lidé jsou v hanění kreativní – dodal s ironickým úsměvem. Nadávky však pošlapávají lidské právo. Tupení a hanění druhých je velice nebezpečné a nezřídka vychází ze závisti.

„Když někdo udělá něco, co se mi nelíbí, pohaním ho a označím jej za mentálně či sociálně postiženého anebo za neschopného integrace. A to zabívám. Zabívám budoucnost a rozvoj člověka. Je to závist, jež haní člověka, který mne ohrožuje. Skoro vždycky je v tom závist.“

Knihou moudrosti (2,24) nám říká – pokračoval papež – že »ďáblou závisti vstoupila na svět smrt«. Říkáme-li »já nezávidím nikomu«, přemýšlejme pozorně. Závist se skrývá a je schopná tě rozhněvat a přimět tě, abys druhého ničil. Ježíš na to poukazuje a vybízí, abychom tomu učinili přítrž.

„Ježíš je radikální. Smír není vybraný způsob chování, nýbrž radikální postoj, snažící se respektovat důstojnost druhého i svou vlastní. Od hanění ke smíru, od závisti k přátelství – to je postup, který nám Ježíš dnes podává.“

Prospěje nám dnes – uzavíral papež – budeme-li si ptát: jak haním já? Kdy urážím já?

„Kdy vzdaluji od svého srdce někoho druhého? A dívat se, zda se tam nevyskytuje ten hořký kořen závisti, který mne pudí deptat druhého, abych se vyhnul soutěži a konkurenci. Není to snadné. Ale pomysleme, že krásné je nikdy nehanět. Je to krásné, protože tak necháváme druhé růst. Pán ať nás obdaruje touto milostí.“

Kázal papež František při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

Kázání z Domu sv. Marty

15.6.2018

Ježíš vnesl do dějin radikální změnu postoje vůči ženě

Vatikán. V dnešním kázání při ranní mši v kapli Domu sv. Marty se papež František zamýšlel nad Božím obrazem, kterým jsou – společně - muž i žena; a pranýřoval dehonestující postoj k ženě, s níž se zachází jako se zbožím či předmětem.

Pobídkou mu bylo dnešní evangelium (Mt 5,27-32), ve kterém Ježíš svým učedníkům podává exegezi šestého přikázání: »Slyšeli jste, že bylo řečeno: „Nezcizoložíš“. Ale já vám říkám: Každý kdo se dívá na ženu se žádostivostí, už s ní zcizoložil ve svém srdci. [...] a kdo se rozvede se svou ženou, uvádí ji do cizoložství«. Papež zdůraznil, že žena je tím, co chybí muži k tomu, aby byl obrazem a podobou Boha, a poukázal na „radikální změnu, kterou zavedl Ježíš svým učením do lidských dějin ve vztahu k ženě, která do té doby byla jen člověkem druhé kategorie“.

„Ježíšovo učení o ženě mění dějiny. Žena byla před Ježíšem něco jiného než po NĚm. Ježíš přidává ženě na důstojnosti a klade ji na roveň muži, protože doceňuje první slova Stvořitele, který praví, že oba dva jsou »obrazem a podobou Boha«. Oba dva, nikoli muž a potom - trošičku níže - žena. Nikoli, oba dva! Samotný muž bez ženy po svém boku – ať již jako matky, sestry, manželky, spolupracovnice, přítelkyně – není obrazem Boha.“

Papež se pak pozastavil u slova »žádostivost«, které užívá Ježíš v dnešním evangeliu. „V televizních programech, časopisech a novinách – komentoval – jsou ženy ukazovány jako předměty, které jsou žádoucí a použitelné, jako na nějakém tržišti. Aby se dobře prodala

například rajčata, je žena obnažena a ponížena na předmět, čímž je Ježíšovo učení popřeno. A netřeba chodit ani příliš daleko, děje se to tady, kde žijeme. V kancelářích a na pracovištích bývají ženy předmětem oné „filosofie“ jednoho použití, podle níž jsou pouhým skartačním materiálem a nikoli lidmi.

„Toto snižování ženy je hříchem proti Bohu Stvořiteli. Bez ní totiž my muži nemůžeme být obrazem a podobou Boha. Vůči ženě existuje ohavná předpojatost, nevyslovená. Kolikrát jen se musejí děvčata, aby získala zaměstnání, prodávat jako předmět na jedno použití? Kolikrát?.. - »Ano, otče, slyšel jsem, že v některých zemích....« - Tady v Římě. Netřeba chodit daleko.“

Co bychom viděli - pokračoval Svatý otec - kdybychom se v noci vydali na určitá místa ve městě, kde je vykořisťováno nemálo žen, ať už jsou to migrantky či nikoli? Jsou jako na nějakém tržišti, a muži k nim přistupují nikoli proto, aby jim řekli »dobrý večer«, nýbrž »kolik stojíš?«. Tomu, kdo by si uklidňoval svědomí tím, že jde o prostitutky,“ papež říká:

„Ty z ní děláš prostitutku! Tak to říká Ježíš: »Kdo se rozvede se svou ženou, uvádí ji do cizoložství«, protože nechováš-li se k ženě dobře, skončí takto, včetně vykořisťování a často i zotročení.“

Prospěje tedy zadívat se pozorně na tyto ženy a uvědomit si, že jsou ve vztahu k naší svobodě nevolnicemi skartačního smýšlení.

„To všechno se děje tady, v Římě, děje se to v každém městě. Jsou anonymní ženy, jejichž pohled je takříkajíc vyhaslý, protože zastřený hanbou. Neznají úsměv, ani radost z kojení a z mateřství. Avšak i ve všedním životě, nikoli na zmíněných místech, se vyskytuje tento odpudivý postoj k ženě jakožto druhořadému předmětu. Měli bychom o tom uvažovat více. Když takto jednáme či mluvíme, pohrdáme Božím obrazem, kterým je společně muž i žena, učinění Bohem k Jeho obrazu a podobě. Kéž nám tato evangelní pasáž pomůže zamyslet se nad trhem s ženami, ano trhem, obchodem a vykořisťováním, které je vidět, i nad trhem, který není vidět, ale je tam pošlapávána žena, protože je ženou.“

„Ježíš – pokračoval papež - měl maminku, přátelil se s ženami, které mu pomáhaly v Jeho poslání a podporovaly Jej. Potkával však i mnoho zhrzených, marginalizovaných a skartovaných žen, které s nemalou něhou pozvedl a vrátil jim důstojnost,“ poznamenal v závěru dnešního kázání v kapli Domu sv. Marty papež František.